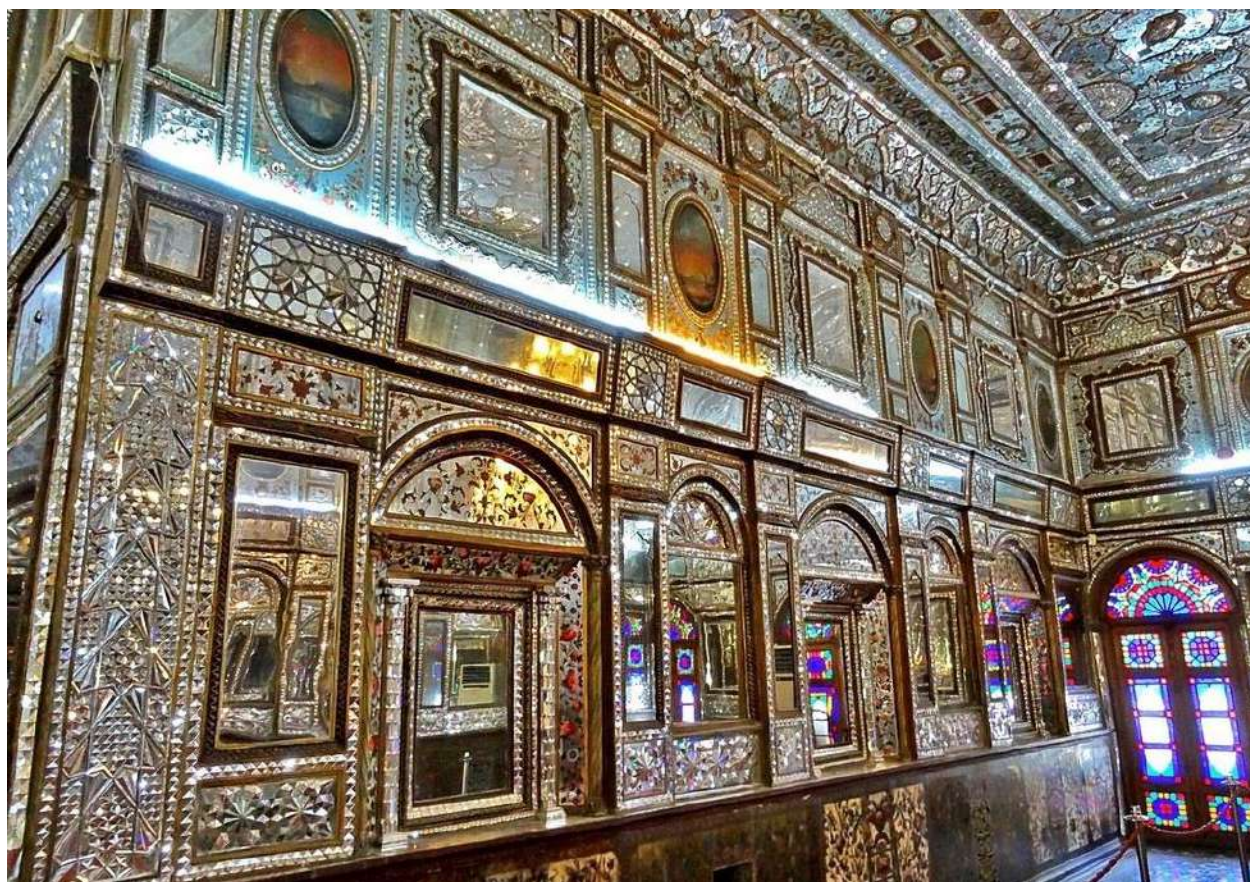

كاخ گلستان تهران به مجموعه‌ی تاریخی جذاب تو استان تهرانه كه تو طول زمان توسط چند تا بنای تاریخی ساخته شده. این كاخ به لحاظ هنر و تاریخش واقعاً یکی از بزرگترین **جاذبه های گردشگری تهران** كه تمام سال شاهد حضور گردشگرا و خارجیا هستيم.

تو این مجموعه، ساختمون‌های زیادی هستن مثل ایوان تخت مرمر، تالار سلام، تالار آینه، تالار سفره‌خانه، خلوت کریمخانی، تالار برلیان، عمارت بادگیر، كاخ شمس‌العماره، تالار الماس، و كاخ ابیض. ایوان تخت مرمر و خلوت کریمخانی دوتا از قدیمی‌ترین بناهای این مجموعه‌ان.

و در ضمن، جزئیات دیگه‌ای هم داره مثل کتابخانه نسخ خطی، مرکز اسناد تصویری، مرکز اسناد خطی، دفتر فنی، امور بین‌الملل، کتابخانه چاپی، امور فرهنگی، امور معرفی، واحد کودک و نوجوان، واحد دفتر حقوقی.

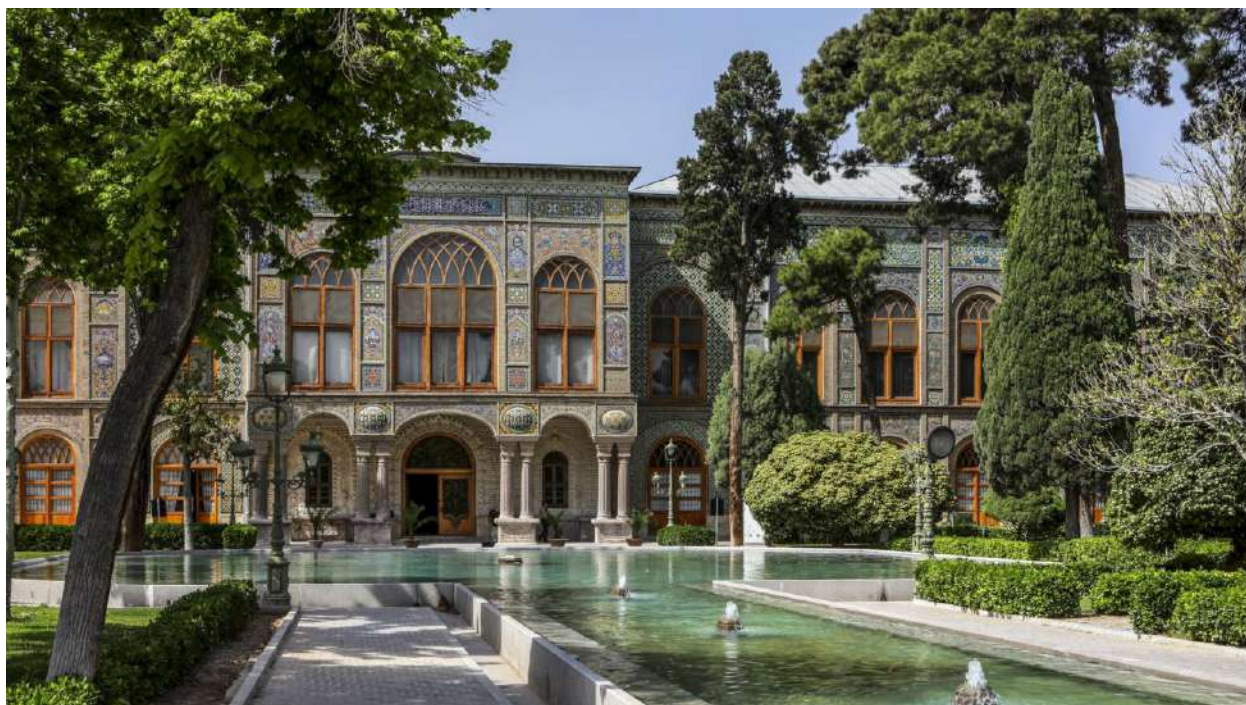
اگه به اطراف كاخ هم سر بزنی، جاهای خوبی هست مثل بازار تهران، قهوه‌خانه حاج علی درویش، سبزه میدان، خیابان ناصرخسرو، سرای روشن، کوچه مروی و دارالفنون.

آدرس کاخ گلستان

کاخ گلستان توی تهران، راه بهترین برای رسیدن بهش از مترو. باید ایستگاه پانزده خرداد توی خط یک مترو رو انتخاب کنی. بعد از اون باید به سمت شرق حرکت کنی. تقریباً بعد از پنج دقیقه پیاده روی، به میدان پانزده خرداد (که قبلاً میدان ارگ بوده) می رسی. از اونجا، از خیابان داور به سمت شمال برو. ورودی کاخ گلستان توی اون ضلع.

آدرس: تهران، خیابان پانزده خرداد، ضلع شمالی میدان ارگ، کاخ گلستان

كاخ گلستان ایستگاه مترو

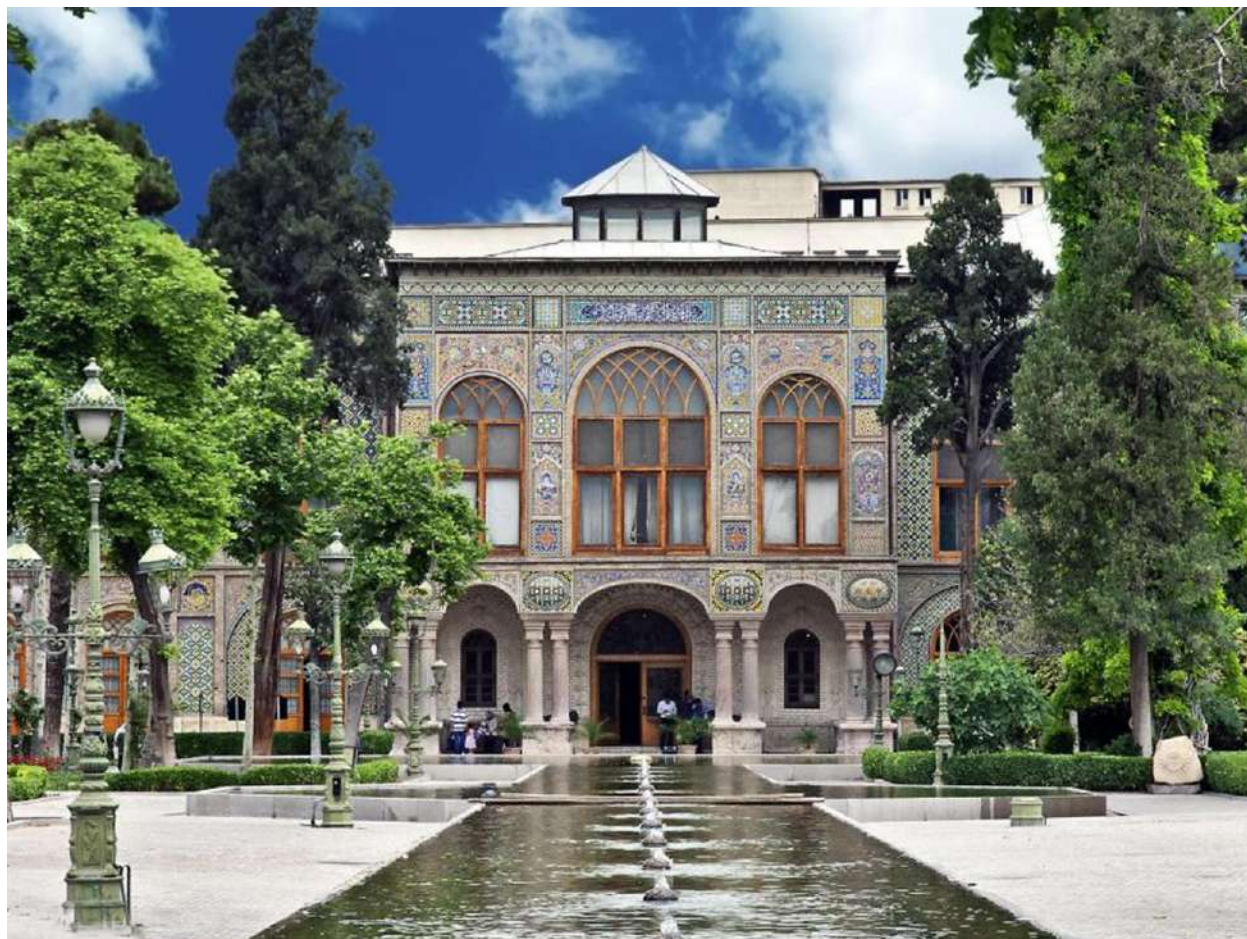
اگه دلتون خواست به کاخ گلستان با مترو برید، وقتی وارد مترو خط ۱ میشید، باید تا ایستگاه ۱۰ خرداد برین. این ایستگاه نزدیکترین ایستگاه به کاخ گلستانه.

ساعت کاری کاخ گلستان تهران

از ساعت ۹ صبح تا ۷ شب فروش بلیط انجام میشه، مگر اینکه بخواین برای مجموعه کاخ گلستان بلیط بخرید، توی این صورت فقط تا ساعت ۵:۱۵ بعد از ظهر فرصت دارید.

- تو این تاریخها مجموعه کاخ گلستان تعطیله.
- رحلت امام خمینی (ره) که تو تاریخ ۱۴ خرداد.
- شهادت حضرت علی (ع) که تو ۲۱ ماه رمضان اتفاق میوفته.
- تاسوعا و عاشورای حسینی که تو تاریخهای ۹ و ۱۰ محرم جلوه میکنن.
- اربعین حسینی که تو ۲۰ صفر برگزار میشه.
- رحلت حضرت رسول اکرم (ص) که تو ۲۸ صفر رویداد داره.
- شهادت امام جعفرصادق (ع) که تو ۲۵ شوال اتفاق میوفته.
- و همچنین روز طبیعت که تو ۱۳ فروردین تعطیله.

پس اگه دوست دارید تو این تاریخ‌ها به کاخ گلستان برید، بهتره قبلش چک کنید که آیا تعطیل نیست یا نه.

ورودی کاخ گلستان

تو قصر گلستان وقتی که ما ایرانیا می‌ریم، هر کدوممون باید ۴۶ هزار تومان بده برای ورود تو سال ۱۴۰۲

تاریخچه کاخ گلستان تهران

شاید نتونم دقیق بگم که کاخ گلستان چه زمانی دقیقاً ساخته شده. خب، این کاخ از زمان دوره صفوی شروع به ساخت شده، ولی بعدش چند بار خودشو بازسازی کرده و تغییرات زیادی داده. بعضی وقتا تغییرات خیلی بزرگی هم توش اعمال شده.

كاخ گلستان تهران در دوران صفویه

بفرمایید، کاخ گلستان روایتی دارد که به زمان شاه عباس صفوی، در سال ۹۸۸ هجری قمری احوادث شد. اون موقع، کاخ گلستان کاملاً متفاوت از اون چیزی بود که الان می‌بینیم. این کاخ اولیه خیلی ساده‌تر بود و به گفته سفرنامه‌نویان خارجی که اون رو توصیف کردن، تنها یک ساختمان ساده بود که دورش با درختان چنار پوشیده شده بود.

اما اگه به شکل فعلی کاخ گلستان نگاه کنیم، تفاوت‌های زیادی رو می‌بینیم. این بنا با طراحی‌های معماری صفوی دارد تازه‌ترین رنگ‌های زرد و صورتی رو به معماری ایران اضافه کرده. اون اثرات شگفت‌انگیز از دوران صفویه رو می‌شه در جزئیات کاخ گلستان دید که واقعاً شگفت‌آور.

كاخ گلستان در دوران زندیه

با شروع حکومت خاندان زند در ایران، کاخ گلستان به دستور کریمخان زند به کمپلیکس بازسازی شد. می‌دونی، بین سال‌های ۱۱۷۳ تا ۱۱۸۰ تغییرات زیادی توش اعمال شد. اما باید بگم که شکلش تا حد زیادی با کاخی که امروزه می‌بینیم فرق داشت.

در واقع، اون محوطه زیبا و چشم‌نواز که الان در کاخ گلستان هست، در زمان کریمخان شروع به شکل‌گیری کرد. اصلاحات اساسی‌تری هم در اون زمان اعمال شد که اساس شکل کنونی این کاخ بزرگ و زیبا رو گذاشت.

منظورم اینه که در دوران حکومت خاندان زند، کاخ گلستان تبدیل به یک آثار هنری و تاریخی شگفت‌انگیز شد که ما الان می‌تونیم ازش لذت ببریم.

کاخ گلستان در دوران قاجار

حالا من داستان جذابی دارم که در زمان حکومت دو پادشاه معروف ایران، یعنی آغامحمدخان و ناصرالدین شاه قاجار، در کاخ گلستان اتفاق افتاد. اولین قهری که در آغاز داستان می‌آید، از زمان ضعیف شدن خاندان زندیه آغاز می‌شود. آغامحمدخان، یکی از اعضای این خاندان، جسارت زیادی داشت و تصمیم گرفت که به همراه برخی از اعضای طایفه‌اش از دشت گرگان به سمت تهران و دامغان بروند. او برخی از اعضای خاندانش را در گرگان نگه داشت تا نزدیکی به مقرر روس‌ها باقی بمانند و اقدامات روس‌ها را نظارت کنند.

هدف آغامحمدخان از این سفر، دسترسی به بخش‌های مرکزی و جنوب کشور بود. او توانست در شعبان ۱۲۰۹ لطفعلی خان زند را شکست دهد و سپس در نوروز ۱۲۱۰ هجری قمری در ارگ سلطنتی گلستان به عنوان پادشاه ایران تاج‌گذاری کند.

آغامحمدخان عاشق قدرت بود و این علاقه به افزایش قدرتش، منجر به ساخت و سازهای بیشتر در کاخ گلستان شد. تالارها و عمارت‌های جدیدی به این کاخ اضافه شد که آن را به یک معلم شکوه و زیبایی تبدیل کرد.

بعد از ۵۴ سال، ناصرالدین شاه قاجار به تاج پادشاهی رسید و کاخ گلستان تاج‌گذاری او را میزبانی کرد. او عاشق سفر به فرنگ بود و از سفرهایش تحفه‌های ارزشمندی به همراه می‌آورد. علاوه بر این، تغییراتی در کاخ گلستان ایجاد کرد و بخش‌هایی از آن را به سبک معماری اروپایی ساخت. این تغییرات در سال‌های ۱۲۹۰، ۱۲۹۵ و ۱۳۰۶ انجام شد.

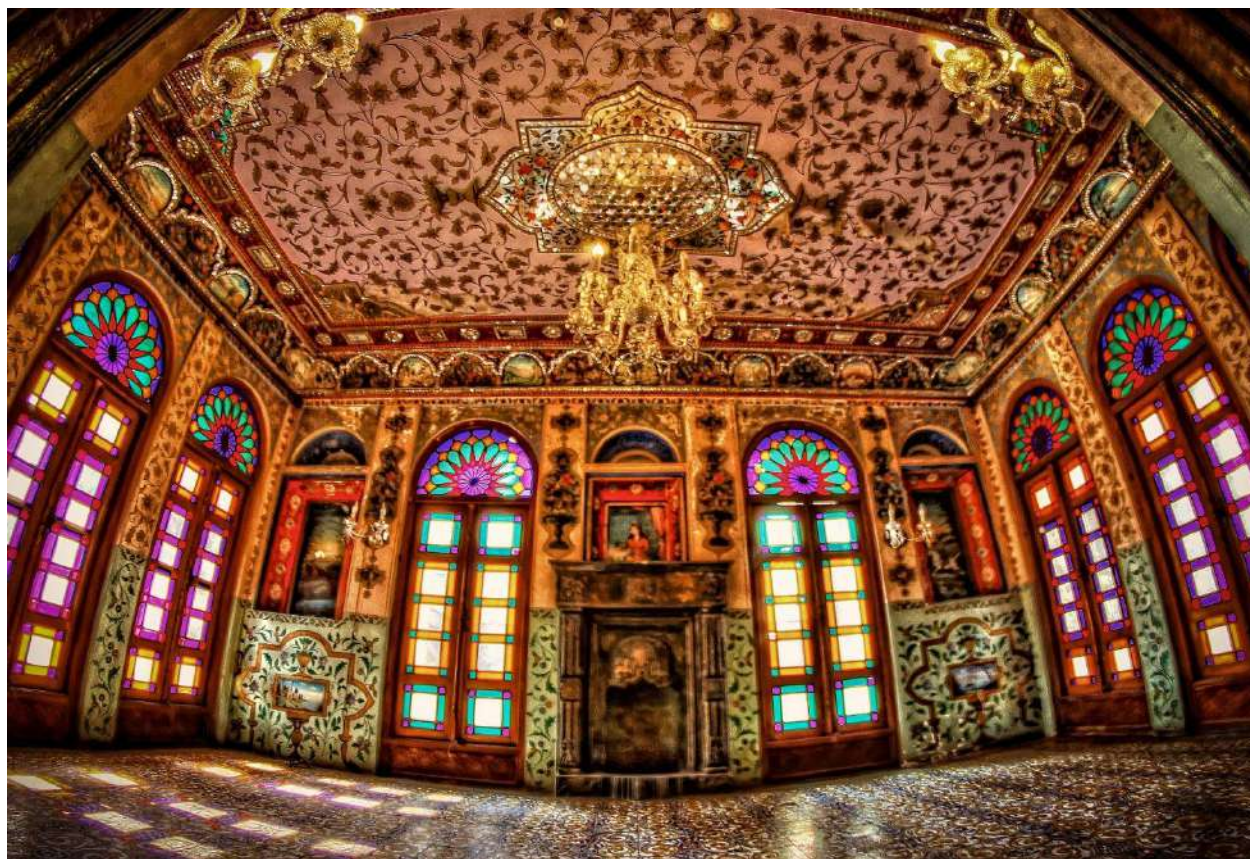
در دوران‌های بعدی حکومت قاجار، تغییرات چشمگیری در کاخ گلستان صورت نگرفت، اما رخدادهای تاریخی مهمی در آن روی داد. از جمله می‌توان به بازگشایی مجلس یکم، مقدمه‌چینی انقراض حکومت قاجار، جلوس و تاج‌گذاری رضاشاه و در نهایت، تاج‌گذاری محمدرضا شاه پهلوی اشاره کرد.

معماری کاخ گلستان تهران

ببینید، کاخ گلستان یکی از اون جاهاییه که تاریخ طولانی‌ای داره و بارها تغییر کرده. توی این ۴۰۰ و اندی سال، از همون اول تا الان، خیلی چیزها توش تغییر کرده.

تصور کنید که بعضی قسمت‌ها بهش اضافه شده، بعضی جاها حذف یا ویران شدن، و معلومه که تاریخش پر از اتفاقاته. مثلاً توی دوره‌های مختلف، بناهایی مثل عمارت اندرونی یا حرم‌خانه، خوابگاه ناصری، تالار خاقان مغفور، عمارت خروجی، عمارت صندوقخانه، رخت‌دارخانه سلطنتی و دروازه نقاره‌خانه وجود داشتن، ولی الان اثری ازشون باقی نمونده.

یکی دیگه از بناهایی که قدیماً توی کاخ گلستان بود ولی الان واسه دیدن نیست، تکیه دولت یا تکیه همایونی دولتی بود. این تکیه برای مراسم تعزیه و آیین‌های سوگواری و روضه‌خوانی عاشورا ساخته شده بود. موقعیتش هم رو به مسجد شاه تهران بوده.

ولی متأسفانه بعد از دوران ناصرالدین شاه، دیگه استفاده نشده و تدریجاً ویران شد و در نهایت تو سال ۱۳۲۵ کاملاً تخریب شد، چون می‌خواستن بانک ملی ایران رو جاش بسازن.

البته بعضی بناها هنوزم وجود دارن توی کاخ گلستان، مثل شمس‌العماره، تالار سلام، تالار آیینه، ایوان تخت مرمر، حوضخانه، کاخ ابیض، خلوت کریمخانی، عمارت بادگیر، تالار عاج، تالار الماس، تالار برلیان، کتابخانه و حوضخانه عمارت بادگیر.

این بناها تقریباً همه تو دوره قاجار ساخته شدن و به نظر میاد که پادشاهان مختلف این دوره، مثل آغامحمدخان و ناصرالدین شاه، خیلی تلاش کردن که این کاخ رو به شکلی زیبا و شگفت‌انگیز بسازن.

قسمت های مختلف کاخ گلستان تهران

• شمس‌العماره

شمس‌العماره نام داره و توی کنار شرقی این کاخه. این بنا توسط ناصرالدین شاه قاجار توی دو سال (بین سال‌های ۱۲۴۴ تا ۱۲۴۶ هجری شمسی) ساخته شد. شمس‌العماره از نظر معماری و ابعادش به عنوان یکی از برجسته‌ترین بناها در کاخ گلستان شناخته می‌شه. این بنا پنج طبقه داره و ارتفاعش ۳۵ متره، که تو زمان خودش، بلندترین ساختمان تهران بود.

شمس‌العماره تا قبل از ساخت برج باغ ملی به عنوان نمادی برای تهران شناخته می‌شد. اما یک ویژگی منحصر به فرد این بنا اینه که نخستین بنایی در تهران بود که از فلز برای ساختش استفاده شد. تمامی ستون‌ها در طبقات بالا و حفاظ‌ها از فلز چدن درست شدن.

ناصرالدین شاه بعد از سفرهای خود به اروپا که عاشق معماری غربی شده بود، تصمیم گرفت که یک بنا با این امکانات بسازد که به همراه مهمانانش بتونه مناظر تهران و اطرافش رو از ارتفاع دید. شمس العماره به وسیله معمار علی محمد کاشی طراحی شده و ساخته شد. اما این بنا فقط برای دیدن چشم‌انداز تهران نبود، بلکه به عنوان محل جلسات شاه و وزرا هم استفاده می‌شد. در دوران ناصرالدین شاه، اینجا جلسات مهمی با وزرا برگزار می‌شد و به همین دلیل به اسم هیئت وزرا هم شناخته می‌شد.

• تالار سلام

تالار سلام، یکی از جاهای دلنشین کاخ گلستانه. اونو هم گاهی به نام "تالار موزه" می‌شنویم، چون الان به عنوان موزه در خدمت مردمه. این تالار در دوره قاجار، تو سال ۱۲۵۴ به کاخ گلستان اضافه شد و معماریش رو صنیع‌الملک (حاج ابوالحسن معمارباشی) طراحی کرد.

دلیل اسم‌گذاری به این تالار "سلام"، خیلی جالبه. زمانی که ناصرالدین شاه قاجار حکومت می‌کرد، تصمیم گرفتن که تخت طاووس (یا تخت خورشید) از اتاق آیینیه این تالار منتقل بشه و مراسم‌های رسمی تو اینجا برگزار بشن. به همین سبب اسم این تالار به "سلام" تغییر کرد.

تالار سلام دارای ۹ پنجره‌ای به سمت باغ کاخ گلستانه و با ۱۰۰۰ مترمربع مساحت، بزرگترین تالار کاخ گلستانه. البته تو دوران پهلوی هم تغییرات زیادی درش ایجاد شد. مخصوصاً تو سال ۱۳۴۶ که مراسم تاج‌گذاری محمدرضا پهلوی اینجا انجام شد. اون موقع، بیشتر آزمایش‌ها و آیین‌کاری‌ها شروع شدن که هنوزم می‌شه تو تالار دیدشون کرد. چیدمون تالار هم تو این زمان تغییر کرد.

یه نکته جالب دیگه اینکه تخت طاووس به موزه جواهرات ملی منتقل شد تو سال ۱۳۶۰ و تختی که الان تو این تالار هست، مدل کوچیکی از اونه. اما اشیای دیگه‌ای مثل زره شاه اسماعیل صفوی، تیر و کمان نادرشاه، مهر فتحعلی شاه و تاج آغامحمدخان قاجار هم تو تالار سلام کاخ گلستان نگه‌داری می‌شن که ارزش بی‌نظیری دارن.

• تالار آینه

خب، دوستان عزیز، حالا بیایید درباره یکی از جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی تهران، کاخ گلستان و بخش مهمی از اون صحبت کنیم. تالار آینه، یکی از بخش‌های بزرگ این کاخ تاریخیه که از سال ۱۲۵۳

ساخته شد و تا ۱۲۶۱ به طول انجامید. این تالار در غرب کاخ گلستان واقع شده و دارای تاریخ و زیبایی‌های بسیاری هست.

اولاً، قبل از ساخت تالار آینه، به عمارت دیگه با چهل ستون چوبی به نام "عمارت الماسیه" در اینجا وجود داشت. بعداً تصمیم گرفته شد که اینجا تالار آینه ساخته بشه. این تصمیم جالبی بوده چون تالار آینه به جاییه که تاریخ و هنر با هم ترکیب شده و مشهوره. نقاشی معروف کمال‌الملک هم در این تالار نشون میده که چگونه شاه ناصرالدین شاه قاجار در اونجا حضور داشته. البته تالار واقعی خیلی کوچیک‌تر از تالاریه که در نقاشی دیده می‌شه. کمال‌الملک وقتی این نقاشی رو کشید، به نوعی سعی کرده تمام شکوه و جلال کاخ همایونی رو به تصویر بکشه. این نقاشی هم در مراسم رسمی زیادی ازش استفاده می‌شده.

به نام تالار "آینه" گذاشته شده چون زیبایی‌های زیادی از جمله آینه‌کاری‌های باشکوهی که در اونجا انجام شده، به چشم می‌خوره. توی تالار آینه، سه ارسی بزرگ قوسی‌شکل به سمت باغ وجود داره و همچنین دو در و یک پنجره به سمت داخلی عمارت هم وجود داره. اینجا واقعاً یک مکان زیبا و تاریخیه که می‌تونید ازش لذت ببرید و تاریخ فرهنگی کشورمون رو بشناسید.

• ایوان تخت مرمر یا دیوان خانه

این ایوان تخت مرمر، یا به اختصار ایوان دارالاماره، یکی از قدیمی‌ترین ساختمان‌های موجود در کاخ گلستانه. این بنا در زمان کریم خان زند، حکومت‌کننده ایران در سال ۱۱۷۳ ساخته شده. ایوان تخت مرمر به دلیل اهمیت تاریخی و مذهبی که داره، خیلی مشهوره. در دوران قاجار، این ایوان به مناسبت عید نوروز و تعطیلات دیگه برای تبریک به مردم استفاده می‌شد و به نوعی مراسم‌های رسمی در اینجا برگزار می‌شد.

اینجاش دو بار تغییرات و بازسازی‌های زیادی دیده. اولین بار در سال ۱۲۰۶ هجری شمسی، آغامحمدخان قاجار تغییراتی در این بنا اعمال کرد. او از شیراز وقتی فتحعلی شاه قاجار اونجا رو اشغال کرد، تعداد زیادی از مفروشات و سنگ‌های مرمری رو از قصر وکیل به تهران برد. این مواد ارزشمند برای بازسازی ایوان تخت مرمر استفاده شدن.

در حدود ۱۰۰ سال بعد، در زمان سلطنت ناصرالدین شاه، تغییرات دیگه‌ای در ایوان تخت مرمر اعمال شد. این بار مرمت و زیباسازی‌های زیادی در بنا انجام شد. از جمله مرمت گچ‌بری‌ها، خاتم‌کاری‌ها،

آیین‌کاری‌ها و مشبک‌ها که به زیبایی و شکوه بیشتری به این ایوان افزود. در اوایل زمستان سال ۱۳۰۴ هجری شمسی، رضاشاه در این ایوان تاج‌گذاری کرد و دوره پهلوی در ایران رسماً آغاز شد.

تخت مرمر، که متعلق به فتحعلی شاه قاجار بوده، از ۶۳ قطعه سنگ مرمر مجزا ساخته شد. دلیل ساخت این تخت به دلایل مختلفی برمی‌گردد، یکی از دلایل مهمش این بود که ایوان تخت مرمر برای اعلام تبریکات و مراسم‌های مختلف به جایی مشخص نیاز داشت. ابتدا تصمیم بر این بود که تخت طاووس بسازن، ولی به دلیل پیچیدگی در جابجایی اون، تصمیم به ساخت تخت مرمر گرفتن. این تخت با استفاده از ۶۵ قطعه سنگ مرمر زرد از معادن یزد توسط محمدابراهیم ساخته شد.

• کاخ ابیض

"کاخ ابیض" یکی از جاذبه‌های مهم تهران، دیگه. اونو بساختن برای نگهداری هدایای قیمتی که سلطان عبدالحمید از ترکیه برای شاه ایران، ناصرالدین شاه، فرستاده بودن. این کاخ، تو آخرین دوران سلطنت ناصرالدین شاه، به عنوان یک محل نمایش هدایا و اشیای ارزشمند دیگه هم استفاده میشد.

نام "ابیض" از واژه عربی به معنای "سفید" گرفته شده چون کاخ ابیض به شکل سفید ساخته شده. از سنگ مرمر سفید هم در ساختار کاخ استفاده شده که بهش یه زیبایی ساده و به‌وقت‌ها باشکوهی میده.

این کاخ به عنوان یه مکان رسمی برای جلسات دولتی هم استفاده میشد از همون اوایل که ساخته شد.

الان کاخ ابیض به عنوان یه موزه مردم‌شناسی و یه جاذبه‌ی گردشگری مورد استفاده قرار داره. تو اینجا، اوقات خوبی رو میشه گذروند و از کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی مثل خطاطی، مجسمه‌سازی و نجاری هم استفاده میشه گاهی وقتا.

در کل، کاخ ابیض یه جاذبه فرهنگی و تاریخی مهم تهرانه که حتماً برای دیدنش سری بزنی.

• خلوت کریمخانی

این بخش، یکی از باستانی‌ترین قسمت‌های کاخ گلستانه. توی این قسمت یه ساختمون قدیمی و با ستون‌ها داریم که تو وسطش یه حوض هست. قبلاً این حوض از یه قنات در تهران پر میشده. این مکان خلوت کریمخانی نام داره و تو زمان کریمخان ساخته شد. ولی اون چیزی که ما الان می‌بینیم، فقط یک قسمت کوچک از بنای اصلیه. خلوت کریمخانی اینجا کنار تالار سلامه. وقتی ناصرالدین شاه تصمیم گرفت تالار سلامو بسازه، بخش‌های زیادی از خلوت کریمخانی تخریب شد تا جا برای تالار سلام فراهم بشه. این قسمت از بنا محل عبور افراد از داخل کاخ به باغ گلستان و ایوان تخت مرمر بوده. تو این قسمت یه تخت مرمری هم ساخته شده بود، ولی کوچکترو ساده‌تر از تخت دیوان‌خانه بود. میگن ناصرالدین شاه خیلی به این قسمت از کاخ علاقه داشته و اغلب وقتا تنهایی خودشو تو اینجا با قلیان گذروند.

الانم دو تا اثر مهم تو این قسمت از کاخ گلستان هست. یکی سنگ مزار ناصرالدین شاه و دیگری تخت فتحعلی شاه قاجار. همچنین کمال الملک یه تابلو از خلوت کریمخانی رسم کرده با نام حوض خلوت کریمخانی که زیبایی و آرامش این قسمت از کاخ رو خوب نشون میده. این تابلو الان تو موزه کاخ گلستان نگهداری میشه.

امکانات کاخ گلستان تهران

جلوی کاخ گلستان، علاوه بر اینکه می‌تونید سرویس بهداشتی و نمازخانه رو استفاده کنید، دو امکان دیگه هم وجود داره که ممکنه براتون جالب باشه.

یه چایخانه خوب توی کاخ گلستان داریم. می‌تونید وقتی دارید کاخ رو گشت می‌زنید، یه سر به چایخانه بزنید و یه توقف کوچیک بکنید. می‌تونید دمنوش‌های خوشمزه‌ای بنوشید و از غذاهای خوشمزه‌شون لذت ببرید.

همچنین، یه مکان برای عکاسی هم توی کاخ وجود داره. می‌تونید به غرفه عکاسی سر بزنید و با لباس‌های قاجاری که اونجا براتون می‌ذارن، عکس‌هایی با حال و هوای دوران قاجار بگیرید. اینجوری یه خاطره خوب برای خودتون ایجاد کنید که همیشه به یادگار بمونه.

امیدواریم این مقاله از [مجله گردشگری](#) برای شما مفید باشد.